

УДК 332.4

Фінансова стійкість аграрних підприємств у контексті впровадження сталих практик землекористування

Таранець Є.О.,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: Стаття розглядає фінансові механізми підтримки сталого розвитку аграрного сектору, зокрема досвід Європейського Союзу та України. Аналізується роль державних субсидій, грантів, спеціалізованих кредитів та страхових механізмів у забезпеченні фінансової стійкості агропідприємств. Особлива увага приділена діяльності ТОВ «Кернел», яке інтегрує передові світові практики у власну бізнес-модель.

Ключові слова: Сталий розвиток, аграрний сектор, фінансова стійкість, екологічне кредитування, державна підтримка, інвестиції, страхові механізми, точне землеробство, «Кернел», зелена економіка.

Сталий розвиток аграрного сектору передбачає не лише екологічну відповідальність, а й економічну ефективність підприємств, які впроваджують відповідні практики землекористування. У країнах Європейського Союзу фінансова підтримка сталого сільського господарства реалізується через державні субсидії, гранти, спеціалізовані кредити та податкові пільги, що дозволяють мінімізувати ризики для агровиробників та стимулювати довгострокові інвестиції в екологічно чисті технології. В Україні досвід успішного поєднання фінансової стійкості та сталого розвитку демонструє ТОВ «Кернел» [1], яке інтегрує передові світові практики у власну бізнес-модель.

Фінансова стійкість агропідприємства характеризується здатністю підтримувати стабільний розвиток та зберігати платоспроможність незалежно від змін у ринковому, кліматичному чи макроекономічному середовищі. Досягнення такого рівня стабільності потребує ефективного управління фінансовими ресурсами, що передбачає оптимізацію витрат, забезпечення доступу до різних джерел капіталу та мінімізацію ризиків, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю.

Залучення інвестицій, як власних, так і зовнішніх, є визначальним чинником для підприємств, що впроваджують сталі практики землекористування. Завдяки інвестиціям аграрні підприємства можуть зменшувати свою залежність від зовнішніх факторів і стабільніше планувати виробничі цикли, що дозволяє краще адаптуватися до ринкових коливань та природних умов [2]. Доступ до кредитних ресурсів, страхових механізмів та

міжнародних програм фінансування сприяє диверсифікації фінансових потоків і дозволяє бізнесу адаптуватися до нових екологічних вимог без втрати конкурентоспроможності. Успішні агропідприємства орієнтуються на довгострокові інвестиції у технологічні рішення, що зменшують витрати на виробництво та підвищують його ефективність.

Фінансова підтримка аграрного сектору в ЄС базується на принципах сталого розвитку, які визначають ключові напрями інвестування. Спільна аграрна політика ЄС забезпечує значний обсяг дотацій на екологічно орієнтовані проєкти, що сприяють зменшенню негативного впливу сільськогосподарської діяльності на довкілля. Окрім цього, програми, такі як Horizon Europe та механізм «Зеленої угоди», стимулюють використання інноваційних технологій, що знижують рівень викидів парникових газів, оптимізують використання ресурсів та сприяють переходу до циркулярної економіки. Програми, спрямовані на підтримку екологічних проєктів, заходів із збереження ґрунтів, зменшення впливу зміни клімату, не лише сприяють збереженню земельних ресурсів, а й підвищують зацікавленість інвесторів у проєктах сталого землекористування [2].

Значну роль у фінансуванні відіграють приватні інвестори та міжнародні фінансові інституції, що пропонують підприємствам вигідні умови кредитування за умови дотримання принципів екологічної відповідальності. Важливим елементом є розвиток страхових механізмів, що дозволяють компенсувати втрати, спричинені кліматичними змінами, що є критичним чинником для агросектору.

ТОВ «Кернел», один із провідних українських агрохолдингів, який ефективно інтегрує стратегії фінансової стійкості із принципами сталого землекористування [1]. Компанія активно залучає міжнародні інвестиції та співпрацює з великими банками і фондами, що дозволяє фінансувати екологічно орієнтовані проєкти. Одним із важливих напрямів діяльності є розвиток точного землеробства, що мінімізує використання хімічних добрив та оптимізує витрати на обробку ґрунту.

Важливим аспектом стратегії підприємства є впровадження «зелених» фінансових інструментів, таких як екологічне кредитування та облігації сталого розвитку. Ці фінансові механізми дозволяють залучати додаткові кошти для реалізації програм, спрямованих на зниження викидів вуглецю, впровадження альтернативних джерел енергії та підвищення ефективності використання природних ресурсів.

Компанія також активно використовує інструменти ризик-менеджменту, що дозволяють зменшити вплив кліматичних змін на фінансову стабільність підприємства [1]. Впровадження механізмів страхування врожаю та хеджування цінних ризиків на сільськогосподарську продукцію дозволяє компенсувати можливі фінансові втрати та зберігати стабільність у довгостроковій перспективі.

Фінансова стійкість аграрних підприємств є ключовим чинником їхньої здатності адаптуватися до вимог сталого розвитку та впроваджувати сучасні практики землекористування. Досвід Європейського Союзу свідчить про те, що поєднання державної підтримки, фінансових інновацій та ефективного управління ресурсами дозволяє знизити екологічне навантаження на сільське господарство без втрати економічної ефективності [3].

Подальша імплементація європейських стандартів у сфері фінансування сталого землекористування може суттєво підвищити рівень фінансової стабільності українських аграрних підприємств. Для цього необхідно розширювати доступ до «зеленого» кредитування, розвивати страхові механізми для агросектору та стимулювати державні програми підтримки екологічно відповідального сільського господарства. Це дозволить українському агробізнесу не лише зміцнити свої позиції на міжнародному ринку, а й зробити значний внесок у глобальну стратегію сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт компанії Kernel. URL: <https://www.kernel.ua/ua/> (17.02.2025)
2. Сахно А. А., Заремба О. Є Інвестиції в земельні ресурси як фактор розвитку аграрного сектору. *Інвестиції: практика та досвід*. № 22. 2024. DOI: 10.32702/2306-6814.2024.22.56
3. Shebanina O., Burkovska A., Poltorak A., Burkovska A., Sukhorukova A. Hospitality Management Through the Development Of Tourism Infrastructure in the World: Trends and Perspectives in Terms of Sustainable Development. *Modern Economics*. 2024. 44(2024), 233-246. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-34](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-34).

Annotation: The article examines financial mechanisms for supporting the sustainable development of the agricultural sector, focusing on the experiences of the European Union and Ukraine. It analyzes the role of government subsidies, grants, specialized loans, and insurance mechanisms in ensuring the financial stability of agricultural enterprises. Special attention is given to the activities of Kernel LLC, which integrates advanced global practices into its business model.

Keywords: Sustainable development, agricultural sector, financial stability, green financing, government support, investments, insurance mechanisms, precision farming, Kernel, green economy.

Науковий керівник:

Бурковська А.І.

доктор філософії, доцент

кафедри менеджменту та маркетингу

Миколаївський національний аграрний університет